

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور
بخش حمل و نقل

نام دفتر: مطالعات زیربنایی
شماره مسلسل: ۲۵۰۰۶
تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۱۷

چکیده

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نظیر سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۸، با ۴۲ ردیف اصلی تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است که این امر با ماده (۶۸) قانون محاسبات عمومی و ماده (۱۲) قانون برنامه و بودجه مغایرت دارد. در بُعد هزینه‌ای، اعتبارات عمرانی لایحه بودجه پیشنهادی نسبت به سال گذشته از رشد ۷۴ درصدی برخوردار است، ضمن اینکه ۳۳/۷ درصد از اعتبارات عمرانی در لایحه بودجه مذکور در ردیف‌های متفرقه منظور شده است. اعتبار فصل حمل و نقل در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نسبت به ابلاغیه آن در سال ۱۳۸۸ معادل ۵۳/۷ درصد رشد دارد که در مقایسه با رشد اعتبارات عمرانی در این سال (۷۴ درصد) از تناسب لازم برخوردار نیست.

مقدمه

با پایان گرفتن سال مالی، لایحه بودجه سال آینده تدوین و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد. آنچه از نظر می‌گذرد بخش حمل و نقل در بودجه سال ۱۳۸۹ نام دارد که در آن، لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ از دو منظر اعتبارات عمرانی و اعتبار عمرانی فصل حمل و نقل از این اعتبارات و واقعی بودن منابع درآمدی اعتبارات مورد بررسی قرار گرفته است. با این مقدمه لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ از دو منظر مصارف و درآمد مورد بررسی قرار می‌گیرد.

اعتبار فصل حمل و نقل

۱. اعتبار فصل حمل و نقل در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ معادل ۶۳,۱۶۵,۳۸۳ میلیون ریال در نظر گرفته شده است که نسبت به اعتبار این فصل در ابلاغیه بودجه سال ۱۳۸۸ معادل ۵۳/۷ درصد رشد دارد. با توجه به رشد ۷۴ درصدی اعتبارات عمرانی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ ملاحظه می‌شود در این سال به فصل حمل و نقل با وجود همه تنگناها و مشکلات از طرفی و تقاضا از طرف دیگر، عنایت لازم نشده است و این فصل به تناسب رشد اعتبارات عمرانی در سال ۱۳۸۹ از رشد لازم برخوردار نشده است.

۲. از اعتبار ۶۳,۱۶۵,۳۸۳ میلیون ریالی فصل حمل و نقل در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ معادل ۴۹,۱۱۴,۵۴۶ میلیون ریال آن را اعتبارات ملی و ۱۴,۰۵۰,۸۳۷ میلیون ریال آن را اعتبارات استانی تشکیل می‌دهند. به عبارت دیگر معادل ۷۷/۸ درصد اعتبارات فصل حمل و نقل در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ را اعتبارات ملی و ۲۲/۲ درصد آن را اعتبارات استانی تشکیل می‌دهد. با توجه به اینکه سهم اعتبارات ملی در اعتبارات فصل حمل و نقل در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ معادل ۸۱ درصد و اعتبارات استانی معادل ۱۹ درصد بوده ملاحظه می‌شود در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ به اعتبارات عمرانی استانی در اعتبارات فصل حمل و نقل توجه بیشتری شده به طوری که این اعتبارات از ۱۹ درصد در سال ۱۳۸۸ به ۲۲/۲ درصد در سال ۱۳۸۹ رسیده است.

۳. با توجه به تأمین اعتبارات مورد نیاز برنامه‌های حمل‌ونقل هوایی و حمل‌ونقل دریایی از محل منابع داخلی سازمان‌های هواپیمایی کشوری و بنادر و دریانوردی، معادل ۹۶ درصد از اعتبارات ملی فصل حمل‌ونقل در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ به دو برنامه حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی اختصاص یافته است. اعتبار برنامه حمل‌ونقل جاده‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ معادل ۳۲,۵۲۲,۴۲۸ میلیون ریال در نظر گرفته شده که نسبت به اعتبارات ابلاغی سال ۱۳۸۸ که معادل ۲۳,۷۸۲,۶۴۳ میلیون ریال بوده معادل ۳۶/۷ درصد رشد دارد. اعتبار برنامه حمل‌ونقل ریلی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نیز معادل ۱۴,۶۴۵,۲۶۸ میلیون ریال در نظر گرفته شده که این اعتبار نیز نسبت به اعتبار ابلاغی سال ۱۳۸۸ که معادل ۷,۹۵۷,۶۰۰ میلیون ریال بوده معادل ۸۴ درصد رشد دارد، به‌طوری که ملاحظه می‌شود با رشد ۴۷/۷ درصدی اعتبار عمرانی فصل حمل‌ونقل در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹، به برنامه حمل‌ونقل ریلی در این سال توجه بیشتری شده و اعتبار بیشتری به این برنامه اختصاص یافته است. اختصاص این اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ باید بتواند اجرای طرح‌های در دست اجرای خطوط آهن کشور را سرعت بخشد و سال ۱۳۸۹ میزان طول بیشتری از خطوط آهن در دست اجرا تحویل و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

از آنچه گذشت می‌توان گفت:

۱. اعتبارات عمرانی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ از رشد ۷۵ درصدی نسبت به مصوب ۱۳۸۸ برخوردار است در صورتی که اعتبارات عمرانی فصل حمل‌ونقل در این لایحه بیش از ۵۳/۷ درصد رشد نداشته است.
۲. منابع درآمدی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ واقعی دیده نشده است. این امر موجب عدم تحقق این منابع درآمدی در طول سال مالی شده اجرای طرح‌های عمرانی را با کمبود منابع مالی مواجه خواهد ساخت.

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۹.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۸۸.